

го обесятъ, ще видимъ дали ще си спомни, какъ ти е гяурското име... — подигра се Гушанцъ и поничи да отиде къмъ ордата.

— Слушай, Гушанцъ ага, — изпръчи се на пжтя му Кара Мехмедъ. — Този старецъ изглежда много благороденъ и много добъръ, за да...

— Не ми се бъркай! — сопна се главатарътъ...

— Не искамъ да го обесятъ! — изкръска Кара Мехмедъ и измъкна ятагана си. — Ако се помръднешъ, ще те съсъка!...

— Какво? — изрева яростно Гушанцъ. — Ти вадишъ ножъ срещу началника си?

Въ ржцетъ му блесна острата вита сабя. Дветъ страшни оржия се кръстосаха съ звънъ.

И въ този мигъ, между двамата кърджалии застана единъ високъ монахъ: епископъ Софроний Врачански.

— Стойте, юнаци! Вие сте братя и не бива да заставате съ мечове единъ срещу другъ!

— А ти кой си? — сопна се Гушанцъ.

— Единъ беденъ божий служител. Вие сте тръгнали къмъ Враца, а азъ дойдохъ да ви посрещна и да ви помоля за милостъ. И добре, че дойдохъ на време, за да застана между васъ.

— Иди си, святии старче,

— кротко промълви Кара Мехмедъ. — Остави да се разправя съ него! Омръзна ми вече разбойническия животъ.

Гушанцъ бѣ отпусналъ сабята си и гледаше съ изненада епископа. За пръвъ пжтъ той виждаше толкова смѣлъ човѣкъ: самъ да отиде при тѣхъ, при страшнитъ кърджалии.

— Окроти ме, ти старче, — усмихна се той и прибра оржиято. — Не зная съ каква сила ме укроти...

— Съ добро, Гушанцъ ага. Поискахъ да ми направите една добрина, а и азъ ви направихъ добро. Не оставихъ гнѣвътъ ви да ви победи и да се сбиете...

Той отведе двамата водачи до огъня, запаленъ срѣдъ поляната, и тихо започна да имъ говори, за добрината, за тѣхното минало, за детинството имъ, когато и тѣ сж били деца на българи.

Какво имъ каза — никой не научи. Но въ зори ордата на кърджалиитъ се оттегли отъ Вратца, а старшиятъ водачъ Гушанцъ Али Халилъ остави въ ржката на епископъ Софронии една тежка кесия съ жълтици, за да помага на беднитъ.

*

Това събитие се случи на 25 декемврий 1795 година.

Змей Горанинъ